

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم:

التَّاجِرُ امِينُ الصَّدُوقِ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ
وَالصَّالِحِينَ

TİCARET AHLÂKI VE ÂHİLİK

Muhterem Müslümanlar!

Yüce dinimiz islâm, koymuş olduğu kurallar bütünü ile toplumların dünya ve ahiret mutluluğunu hedeflemiş; bunun için de hayatın her aşamasında kişilerin bu kurallar çerçevesinde yaşamasını istemiştir.

Bunun için âhiret hayatını kazanma yeri olan dünyada sorumluluk içerisinde yaşanması gereken İslâmın ahlâk prensipleri de Müslümanlar için önemli bir yer teşkil eder. İbadetlerle hayatını düzene koyan Müslüman, ahlak ile de kemâle ermeyi ve tüm insanlığa faydalı olmayı hedefler.

İslam'da ahlâk prensipleriyle yürütülmesi gereken faaliyet alanlarından birisi de ticarettir. Dinimiz bizleri ticarete teşvik etmiş, *“doğru (güvenilir ve ahlâklı) tüccarın kıyamet gününde arşın gölgesinde gölgeleneceği”* müjdesini de vermiştir. ¹

Yine Peygamberimiz (s.a.v): *“alırken ve satarken, ölçüde ve tartıda, malın vasıflarını açıklamada dosdoğru ve güvenilir olan ticâret adamı, kıyamet gününde cennette Peygamberlerle, doğrularla ve şehîdlerle birlikte olacaktır.”* ² buyurmak suretiyle, ticaretteki helal-haram ölçüleriyle yapılan alışverişin en güzel rızık kapısı olduğunu ve âhiret mutluluğunu getireceğini belirtmiştir.

Aziz Mü'minler!

Doğruluk, güvenilirlik ve helâl kazancı ticaretin özü sayan İslâm, bunun tam tersi olan aldatma, yalan, haksızlık, helâl-haram çizgisini göstermeden yapılan her türlü ticâreti de yermiştir.

Nitekim Efendimiz (s.a.v) böylelerinin ibretlik durumunu şöyle bir sorgu ile bizlere aktarmaktadır: *“Yediği haram, içtiği haram, giydiği haram bir kimsenin duâsına Allah cevap verir mi?”* ³

Kıymetli Kardeşlerim!

Bu saydığımız mesajlardan hareketle ecdâdımız doğru, dürüst, güvenilir, cömert tevâzû sahibi ve muhatabını aldatmaktan uzak bir ticâret için *“Âhîlik Teşkilâtı”*nı kurmuşlardır. 13. Yüzyılda ihdâs edilmiş olan Âhîlik teşkilâtı, İslâmın kardeşlik anlayışından ilham alarak, güzel ahlâkın ticâret hayatında vazgeçilmez bir düstur olduğunu mensuplarına her daim telkin etmiştir.

Âhîlik Teşkilâtıyla, mesleğe yeni başlayan kimselerin bu ahlâkî prensiplerle yetişmelerini sağlamayı hedeflemiş, hem de işlerini daha güzel öğrenip vasıflı ve liyâkatli hale gelmedikçe iş hayatında yer almalarına müsâde edilmemiştir. Bu bağlamda Yüce Rabbimizin *“Emânetleri ehline verin!”* ⁴ uyarısına her zaman sâdık kalmaya çalışmışlardır.

Değerli Müslümanlar!

Peygamberimizin şahsında güvenilir olmanın düsturlarını öğrenen mü'min, helâl ve dürüst kazancı kendisine hedef edinip kazanırken, başkasının haklarına da tecâvüz etmemelidir. Dürüstçe yaptığı her işin ibâdet olduğu bilinciyle, yaptığı her hareketin Rabbimiz tarafından kaydedildiğini ve hesabını vereceğini de unutmamalıdır.

Hutbemi, Rabbimizin şu mübârek mesajıyla bitirmek istiyorum:

“Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay hâline! Onlar insanlardan bir şey ölçüp aldıklarında tam yaparlar fakat kendileri onlara bir şey ölçüp verecek oldukları zaman eksik ölçüp tartarlar. Bunlar, büyük bir günde tekrar diriltileceklerini sanmıyorlar mı?” ⁵ *“Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan ticâret dışında, mallarınızı haksızlıkla yemeyin!”* ⁶

Hazırlayan: Aydın ÖÇALAN İl Vaizi
Redaksiyon: İl İrşat Kurulu

¹ İbn-i Mâce, Ticâret: 1

² Tirmizi, Büyü: 4

³ Müslim, Zekât: 19

⁴ Nisâ, 4/58

⁵ Mutaffifîn, 83/1-5

⁶ Nîsâ, 4/29